

స్వపర కాయం

తొలి చూపులో రమించాను మృత్యువుని నెత్తుటి వానలో కాయపు చూరుకింద కాయితప్పడవల్పొదిలాను తుది నొప్పులే తొలి ముద్దులు కాలం కొరుకుతున్న చలిలో వణుకు చిలికి చిలికి చీకటి వాన నీలి మైకపు జడి వాన

ఎముకలు కౌగిలించుకుంటున్నవి నీ మాంసాన్సీ నీ కండరాల్స్-నా తలుపు మూసుకుంటున్నప్పుడు దూకెయ్యనా నీ మాంసం తొలుచుకొని-

నాలాంటి కోరలు లేని ఎవరో పక్సు పీకేసిన సాదు మృగమా! ಮಂವಿ ಜಂತುವಾ! నాలాంటి మనిప్టీ! ముతుువుని తోసుకొని గెంతినవాడు బాల్వంలో కూలబడతాడు నీ శైశవాత్మ కావాలిరా, శిశుమానస చిత్రాంగం కావాలి ఎక్కడో ఎవరో మరణిస్తున్నప్పుడు జీవించాను ఎవరో జన్మిస్తున్నందుకు మరణిస్తాను శూన్యపు ద్వారం కిటికీలు లేని దాారం తెరిచే వుంది నీకోసం నాకోసం-మరణిస్తావా నాకోసం శైశవంలో కలవడానికి రెండు నీలి శూన్యపు పాలిండ్లు పాలుగారుతున్నవి సూర్యకాంతితో-ఒకరి బొడునొకరం కోసుకుందాం చిట్టి చేతుల్తో, ఉమ్మ నోటితో-గుసగుసలుగా అరుదాం భాషల్లేకుండా మాట్లాడుదాం నువ్వూ నేనూ ఒకే గర్భంలో సహ్యస నామాలై శతసహస్ర రూపాలై

■ ಅಯಲ ಸ್ಟಾದಾವಾರಿ

పొద్దున్నే చూరు లోనుంచి ్డ్లు మదికాచ్చే సూరీడికి అడంగా నిలబడి మంత్రాలు రాకపోయినా దణ్ణం పెట్టుకునేటోడు మా నాన్న

రాత్రి మిగిలిన అన్నంలో, గంజి పోసుకొని, దాకలో కూర నంజుకొంటూ, సలన్నం తినే నాకు నీడగా నిలబడేటోడు మా నాన్న

ఆ దండం - నాకు పరమాన్నం కోసమో లేదా నిజంగా పరమాత్మ కోసమో తెలిసేది కాదు

నల్లగా ఉండే ఆ మొహం మీద సూరీడు

నిగనిగలాడుతుంటే మాత్రం నాకు నవ్యొచ్చేది

తర్వాత నాన్న చచ్చిపోయాడు మా నాన్న మాటలు తగిలించుకొన్న మట్టి గోడలు మాయమయ్యాయ్ ఆ తూరుపు దిక్కు ఆరిపోయినట్లు ఉండేది

నాకు సద్దన్నం అలవాటు పోయింది నాన్న వెనకే నా నవ్వు కూడా పోయింది

కాని ఆ సూరీడు మాత్రం పొద్దున్నే వాకిట్లోకి వస్తాడు పాత స్నేహితుడ్ని చూడడానికి వచ్చే ప్రాణ స్నేహితుడిలా

కొంచెం సేపు గుమ్మంలో గడప పైనున్న మా నాన్న ఫొటోతో ఊసులాడతాడు కళ్లాపి లేని, కళ తప్పిపోయిన ఆ సిమెంటు గచ్చుపై ವಿಲುಗುರೆಖಲತ್ ಮುಗ್ಗುಲಿಟ್ಟಿ

ఒంటరిగా వెళ్లిపోతాడు

నాగేంద్ర ప్రసాద్ కాశి

🗸 నల్ని ఏకాంతపరిచే రహస్యసంగీతం ఒకటుంటుంది. స్పటికంలాగా మెరిసే ాలి నక్షతం తన తలుపుల్ని తెరుచుకుని ఆహ్వానించినపుడు, మనల్ని ఏకాంతపరిచే ఒకే ఒక్క గాయమూ ఉంటుందని- 'నీలాంతర్వారాలపై దీపాన్ని పెడుతూ' తెలుగు సాహిత్యంలోకి సిద్ధార్థ ప్రవేశించాడు. కన్నవూరికీ వలసవచ్చిన నగరానికీ మధ్య పదాలతో వంతెన నిర్మించబోయాడు. కాని ఆ రెండింటి నడుమ అతనే ఒక సేతువుగా మారిపోయాడు. అది ఏ అతాత్విక సుడులకీ, మానసిక అలజడులకీ శిథిలం కాకుండా కాపాడుకొనే అపరిమిత (పేమ, నిరంతర జాగరూకతలనే అతని కవిత్వంలో అభివ్యక్తీకరించాడు.

సిద్ధార్ల ఒక మూసకాలంలో కలం పట్టుకొన్నాడు. ఆనాడు ఒకే కవితను పదిమంది రాస్తున్నారు. దైనందిన వార్తలను కవిత్వం పేరిట పునర్లిఖిస్తున్నారు. అప్పటికే దేశదేశాల సాహిత్య పఠనానికి అలవాటు పడిన సిద్ధార్థని, ఆ ప్రధాన స్రపంతి కవిత్వం ఇసుమంత కూడ ఆకర్షించలేకపోయింది. అయితే శ్రీరంగం నారాయణబాబు, ఆలూరి బైరాగి, అజంతా, శివసాగర్, ఇస్తాయిల్, వేగుంట మోహన్రపసాద్, కొత్తపల్లి సత్యశీమన్నారాయణ, వజీర్రహ్మాన్, రేవతీదేవి ప్రభృతులు అతడు ఊహించిన కవులు, అతడు అన్వేషించిన కవులు, అతనికి నమ్మకమిచ్చిన కవులయ్యారు.

ఈ పూర్వరంగంలో అతనొక బ్రత్యామ్నాయ కవిత్వస్భజనకు పూనుకొన్నాడు. స్వతంత్ర దృక్పథంతో కొత్తమార్గం కోసం తనలో తను దేశదిమ్మరిగా మారాడు. అలా అతను అనుసరించిన బాట పొడవునా 'దీపశిల'లు వెలిగించాడు. ఒక ఆంతరిక [x] ప్రయాసలోంచి లీలా (x) ప్రట (x) ప్రయూ-వెన్నెల-ఊరు (x) ప్రట (x) చినుకై (x) ప్రట (x)వంటి విలక్షణమైన కవితలు సృజించాడు. ఆ రోజుల్లో యువకవుల నుంచి వడ్డెర గన్నేరాటలు, బాలసంతుల కలవరింతలు, తేనెటీగలు ముసిరిన పున్నమి, నిర్విరామ

కవి సంతోష సమయంలో ఏమని పరవశిస్త్రున్నాడు? ఏ సంక్షోభ కాలంలో ఏమేమి గానం చేస్తున్నాడు? కేరింతలో ఎవరిని కౌగిలించుకొంటున్నాడు? దుఃఖంలో ఏ భుజం మీదికి ఆసరాగా వాలుతున్నాడు? అది ముమ్మాటికీ పల్లె. అతనికి గ్రామం ఓ ప్రాకృతిక విధి, పురాతన సత్పంగం, బలీయమైన శక్తి, ఊరు నయనాల్లోంచి దర్శిస్తున్నాడు నగర జనసమ్మర్ధం. వాడ వీనుల్లోంచి ఆలకిస్తున్నాడు దైనందిన కోలాహలం, పల్లె హృదయంలోంచి వడకడుతున్నాడు తరతరాల జీవన దార్చిద్వం. మొత్తమ్మీద మనిషి భౌతిక జీవనంలోని అలజడిని వ్యక్తీకరిస్తూనే, దానిని అధిగమించిన అంతరంగాన్వేషణ సిద్ధార్థ కవిత్వం సర్వతా కానవస్తుంది.

ఇవన్నీ నగరవాసి అయిన కవి వ్యక్తిగతమైన అనుభూతులు మాత్రమేనా! ఇదంతా గ్రామీణ బాల్యతీరం నుంచి అపరిచిత భాషలో ఆలపించిన గాత్రమేనా! అంత మాత్రమే కాదు. మన చుట్టపక్కల అలముకొన్న అకవిత్వపు మసకలోంచి చూడటం వల్ల, కవిని హృదయపూర్యకంగా సమీపించకపోవడం వల్ల, సావధానంగా చదవలేకపోవడం వల్ల ఏర్పడిన ఆటంకం. సిద్ధార్థ ఆదినుంచీ ఏకకాలంలో ఎంతటి ఏకాంతుడో అంతటి సామాజికుడు. ఆర్థి బర్మన్ నుంచి కెరొలినా వరకు; గద్దర్ నుంచి కెన్సారో వివా వరకు; తెలంగాణ నుంచి స్టామాజ్యవాదం వరకు; ఉరిశిక్ష రద్దు ఉద్యమం నుంచి రోహిత్ ఆత్మహత్య వరకు అతడు ఆలోచనలో నిమగ్నమయ్యాడు, అక్షరంలో దగ్గమయ్యాడు, ఆచరణలో ఒకింత కలిసిపోయాడు. అతనీ దృక్కోణం ఎల్లలు దాటుతో రెప్పలు విప్పింది.

అవగతమవుతుంది. స్వీయానుభవం, సహానుభూతి రెండు సమయాల్హోనూ కవి ఎంతటి సాంద్రతతో, వైవిధ్యంతో, సాధికారికతో కవిత్య రచన సాగిస్తున్నాడన్నది.

సగం రాత్రిలో/ నువ్ సగమిచ్చిన భయాలు/ సగమే పెగిలిన నవ్వులు/ నాయనా/ అంతా నీ ఇంటి కప్పు కిందనే/ ఇది మండుతున్న పొయ్యి/ నెత్తురు కుండ/ తాగిన గడియారం/ మమ్మల్ని దింపిన నరకమే నాయనా/ నగరమే/ ఇటుకలూ సున్నం పొడిగా/ రాలిన నీ ఇల్లు దేహం/ ఎటో చూసి నువ్విచ్చిన చూపుతో/ కూలిన చెట్టూ/ ఇంటి అడుగున తవ్వితే/ దొరికిన డొల్ల తేనెతుట్లె... అని 'నాయన' (పుట 21) కవితలో గర్భగృహం ధ్వంసమవుతోన్న వ్యధనీ, దానితో పెనవేసుకొన్న కుటుంబ బంధాన్నీ పునాదుల నుంచి తవ్వి శిరసున కుమ్మరించుకొంటాడు.

కురిసిన వానలన్ని ఏమయిపొయ్యాయి/సిష్టల కొమ్మల్లో కురిశి మురిశాయి/పసరిక పాములు నాకి మురిపించాయి/ పక్క టెముకల ఎద్దూ ఆకాశమూ/ ముచ్చటించు కుంటున్నాయి/భూమి పొరల్తో దొరికిన వొకడి అస్తిపంజరం గురించి/అందులో పడుకుని నిద్రిస్తూన్న/పచ్చ చిలుక దేహం గురించీ... 'వానలూ సిప్తల వనాలు' (పుట 63) దుర్శిక్షం గురించిన వాక్యాలతో మన ఒళ్ళు జలదరిస్తోంది, గొంతుక తడారిపోతోంది. మాటలకి అందనంతగా మనస్సు కలత చెందుతోంది.

ఈ భూమి కొలిమి ఇక అంటుకుందిరా/తూటా వణికింది/ఒకే ఒక కోటిజన్మల మృత్యువు/ దానితో తొడ చరిచిన వీరుడు/ఆ పాటలో/న్నిదలు దూది పింజలై ఎగీరి పోతాయి/వాటి వేల పక్కటెముకల సందుల్లో/ మంట కాచుకుంటాను/ ఇది గంధకపు

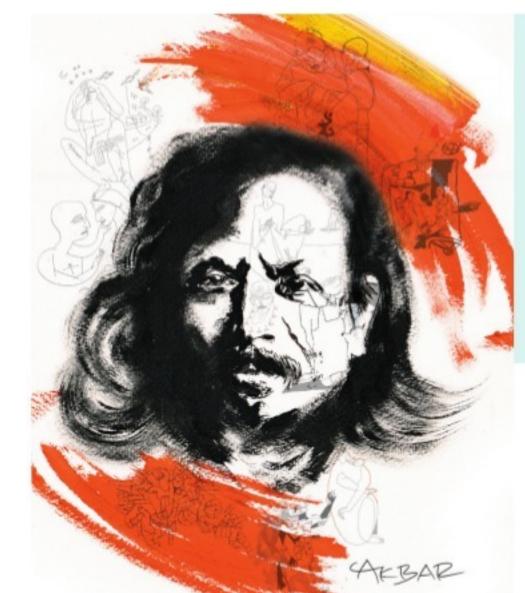
జంగమ గానంలో ఫురా వేదన

చండీదాస్ వరకు సిద్ధార్థని అక్కున జేర్పుకున్నారు. "దీన్ని Ontological Poetry అంటాను. యిలాంటిది నేను చదవటం యిదే మొదటిసారి. యిది అద్భుత తాత్త్విక కవిత్వం" అని చండీదాస్ ప్రశంసించారు. ఏ ఆధిపత్య ధోరణికీ లొంగుబాటు ్రపకటించని సిదార అత్యాధునిక కవి. అసలు తెలుగు కవిత్వంలోకి అత్యాధునికతని ్రపవేశపెట్టిన కవులలో అగ్రగామి. భావుకత, అంతర్ముఖత్, గ్రామ్యభాష, కొత్త అభివ్వక్తితో అతని ్రపతీ కవిత అద్భుతం, అపురూపం.

వాల్మీకి కవిత గురించి రాస్తూ గుంటూరు శేషేంద్రవర్తు అంటారు- "వికసించే కవి యౌవన కవిత్వదశ నుంచి జీవన కవిత్వదశ చేరుతాడు; జీవన కవిత్వదశ నుంచి అరణ్య కవిత్వదశ చేరుతాడు. అప్పుడు అతని జీవనబోధ పరాకాష్ఠ చేరుతుంది. ్రపథమ దశలో కవికి జీవితం తామరపూలు అలంకరించిన సరస్సులా ఉంటుంది. రెండవ దశలో రౌద్రమైన సమ్ముదంలా ఉంటుంది. మూడవ దశలో ఒక విశాల విశ్వదృశ్యంగా మారుతుంది. ఈ తృతీయ దశలో తత్త్వలాలస అలముకొన్న కళ్ళు తపోవనాలోకి పరుగులిడుతాయి. జీవితంలో అరాంతరాలు వెతుకుతాయి. వస్తువులో సమ్ముదాలు సాక్షాత్కరిస్తాయి. అంతా అద్భుత దర్శనం."

ఇటువంటి పరిపక్వకమంలో సిద్ధార్థ ఇరవయ్యేళ్ల తర్వాత 'బొమ్మలబాయి'తో మన మధ్యకి వచ్చాడు. ఒక నిజాయితీపరుడైన కవి రెండు దశాబాల జీవనచింతనని ఓ శంఖంలో పట్టి తెచ్చాడు. పల్లైనుంచి మహానగరంలోకి ప్రవేశించిన కవి, తనతో ఏమి తెచ్చుకొన్నాడు? చితికిన భూమి, చెమర్సిన గుండెకాయ, తూనీగ కనుగుడు, గన్నేరు పూలగాలి, బంతిపూల తడివాసన, సీమసింతకాయలు. ఇంకా ఏమేమీ తనలో దాచుకొన్నాడు? కులదేవత, పచ్చిబాలింత, కొన్ని రాతి చినుకులు, తుమ్మడొంకల్లో

పల్లెనుంచి మహానగరంలోకి స్ట్రప్టేశించిన కవి, తనతో ఏమి తెచ్చుకొన్నాడు? చితికిన భూమి, చెమర్పిన గుండెకాయ, తూనీగ కనుగుడ్డు, గన్నేరు పూలగాలి, బంతిప్పాల తడివాసన, సీమ సింతకాయలు. ఇంకా ఏమేమి తనలో దాచుకొన్నాడు? కులదేవత, పచ్చి బాలింత, కొన్ని రాతి చినుకులు, తుమ్మ డొంకల్లో గన్నేరాటలు, బాల సంతుల కలవరింతలు, తేనెటీగలు ముసిరిన పున్నమి, నిర్విరామ సంచార దుఃఖం.

కవిత్వ రూపకల్పనలో సిద్దార్థ నవీన శిల్పి. చెల్లుబాటులోని కవిత్వశిల్సం మీద తొలినాటి నుంచీ తిరుగు బాటుదారుడతడు. తెలుగులో అతనికి పూర్వం ఏ కవీ ఇటువంటి కవితని నిర్మించలేదు. ఈ రూపురేఖలు అతని సొంతం. ఈ పదాలు, ్రపతీకలు అతని స్థ్రవేక్షం. కవితని కొత్త పరిభాషతో అల్పతాడు. రంగురంగుల కాంతి తంతువులతో పేను తాడు. మధ్యేమధ్యే కన్నతల్లిని, చిన్నపిల్లని గారాబం చేస్తున్నట్నుగా ఒక్కోమాట అంటుంటాడు. వ్లాదిమిర్ హోలాన్ గురించి రాస్తూ ఇస్యాయిల్ అంటారు "మాత్ప[పేమ, బాల్య అమాయకత్వమూ మనిషి పూర్తిగా పతనం కాలేదనడానికి చిహ్పాలు" అని. సిద్దార్థ కవిత్వంలో తల్లులు, పిల్లలు తరచూ డ్రస్తావనకు వస్తుంటారు. కొత్త భాష అంటే నగరానికి కొత్తది. నాగరికత నటించేవానికి కొత్తది. నిజానికది జన్నభూమి చిరంతన భాష.

'బొమ్మలబాయి' నుంచి మచ్చుకి నాయన, వానలూ సిప్తల వనాలు, వెంకటాపురం/తెలంగాణ, నీలాంబరి అనే నాలుగు కవితలు చదివితే పాఠకుడికి

సిద్ధార్థ ఒక మూసకాలంలో కలం పట్టుకొన్నాడు. ఆనాడు ఒకే కవితను పదిమంది రాస్తున్నారు. దైనందిన వార్తలను కవిత్వం పేరిట పునర్హిఖిస్తున్నారు. అప్పటికే దేశదేశాల సాహిత్య పఠనానికి అలవాటు పడిన సిద్ధార్థని, ఆ ప్రధాన స్రవంతి కవిత్వం ఇసుమంత కూడ ఆకర్షించలేకపోయింది. ఈ పూర్యరంగంలో అతనొక ప్రత్యామ్నాయ కవిత్వ సృజనకు పూనుకొన్నాడు. స్వతంత్ర దృక్పథంతో కొత్తమార్గం కోసం తనలో తను దేశదిమ్మరిగా మారాడు.

భూమి/ చితికిన బొంత పురుగు ఈ భూమి కన్ను/ ఇక్కడ దేముడిని శాసించే పాటగాడు వున్నాడు/ నా లోవెలుపల... 'వెంకటాపురం/తెలంగాణ' (పుట 87) లో గురితప్పని పదాలు నిప్పుముద్దలుగా రువ్వుతాడు. అనేకానేక డప్పుల మోతలు ఆగ్రాగాంతో ఏకనాదమైన కవిత ఆసాంతంగా ఊగిపోతోంది. అతని కవిత్వంలోని ముఖ్యమైన తెలంగాణ పదాలకు అర్హాలు ఇచ్చివున్నట్లయితే ఇతర ప్రాంతాల చదువరులకు మరింతగా చేరువయేఁది.

ిసిద్ధార్థ మాకు చిరకాల మిత్రుడు. ఇష్టమైన ఇంద్రజాలిక కవి. సితార్ వాదనతో, పాటలు పాడుతో, సినిమాల గురించి మాట్లాడుతో ఉంటాడు. ఎలియట్, ఏట్స్ విలియమ్ బ్లేక్, ఓసఫ్ మాండిల్ స్టామ్, అక్టేవియో పాజ్, అన్నా అహ్మతోవా, ఖలీల్ జిబ్రాన్, అజ్జేయ, టాగోర్లను మళ్ళీమళ్ళీ చదువుతుంటాడు. సంచార జీవుల్సి, జానపద కవుల్సి, మౌఖిక కళాకారుల్సి అమితంగా [పేమిస్తాడు. స్వానిక పదాలు, మార్శిక ప్రతీకలను సేకరిస్తుంటాడు. అంతేనా! నిరంతరం తనలో తానొక కవితను కడుతుంటాడు, కూల్చివేస్తుంటాడు, పునర్నిర్మాణం, పునర్నవం. కవి హృదయం జన్మపర్వంతం అంతే!

'దీపశీల'లో లీలగా వినవొచ్చిన ఆ శంఖారావం, ఘంటానాదం, జంగమగానం 'బొమ్మలబాయి'తో అతి సామీప్యంలోకి వచ్చింది. నా గ్రామం నుంచి, నా ఇంటి వాకిటకొచ్చింది, ఆఖరికి నా అంతరాంతరంలోకి చేరుకొంది. హేమంతం నడిజాము లోకం మీద కరుణకొద్దీ జంగముడు ఆలపించిన పురావేదన పొగమంచులాగ ఆవహించింది. ఇది దిగులుపరిచే పాట మల్లే సునిశితంగా, జీవన మాధుర్యం వలె సున్నితంగా నన్ను కోతపెడుతోంది. మనలో ఏ అమృత హృదయాన్నీ విడువక స్మతం చేసుకొంటోంది.

🔳 నామాడి శ్రీధర్

🕻 🌊 న్న ద్వేషం బ్రహ్మ ద్వేషం: ఒక భావుకుని డైలెమా' అనే అానా వ్యాసం మార్చి 14న 'వివిధ'లో అచ్చయింది. దానిపై తాడికొండ కె. శివకుమారశర్మ మార్చి 28న, బి.ఆర్. బాపూజీ ఏట్రిల్ 18న డ్రుతిస్సందించారు. ఇది నా సంక్షిష్ణ సమాధానం.

నేను చలంపై అంచనా ప్రకటించలేదు. చలాన్ని తక్కువ/ ఎక్కువ చేయలేదు. చలం చేసింది "బాహ్మణ కులానుకూల వాదం" అనే నా మాటకు ఆధారం ఆయన బూహ్మణుడనే నా 'జ్జానం' కాదు, 'బ్రాహ్మణీకం' కథలో రామయ్య నాయుడు. పాత్రను చ్వితించిన తీరు. బాపూజీకి నా అసలు పేరు, కులం తెలిసినంత మాత్రాన నన్ను కులవాది అనడం కుదరదు. నా పనులలో, రాతలలో అలాంటిదేమైనా వుంటే ఆ మాట అనాలి. చలం కథ పేరు 'బ్రాహ్మణీకం'. కథలో ఆయన డీల్ చేసింది వివిధ కోణాల్స్ 'బాహ్మణీకా'న్స్, నాయుడిని కథలోకి తెచ్చిందీ 'బ్రాహ్మణిక' చ్యితణ కోసమే.

బ్రాహ్నణ వ్యతిరేక ఉద్యమం ఒకప్పుడు శూద్రకులాల వైపు నుంచి బ్రాహ్మణాధిపత్యాన్ని ప్రశ్నించిన ఉద్యమం. ఆ ప్రశ్న ఇంకా వేడివేడిగా వున్న రోజుల మీద చలం వ్యాఖ్యానం ನಾಯುಡಿ ಪ್ರಾತ. ರಾಮಯ್ಯ ನಾಯುಡು ಅನೆ ಪೆರು ಕಾಕತಾಳಿಯಂ కాదు. నాకు రామస్వామి చౌదరి గుర్ముకొచ్చారు, మీకు గుర్మ రాకపోతే వదిలెయ్యండి. చలం చేతిలో ఆ ప్రాత చ్చితణ ఎలా వుందనేది చర్చనీయం. ఇవాళ ఆ చర్చ మరింత రిలవెంట్. కథలో చలం ఎవర్ని హీరోల్సి చేశారు, ఎవర్ని విలన్లు చేశారు అనేవి చూడాల్చిన విషయాలే.

వ్యాసంలోని విషయాల్ని నేను శూద్రుల బాధలు సొంతంగా తెలిసిన వాడిగా చెప్పాలనుకున్నాను. అందుకే నా శూద్రత్వాన్ని వ్యాసంలో పేర్కొన్నాను. బాపూజీ నా మీద సత్యాగహించి కులాల కేకలు వేయాలని కాదు. శ్వూదత్వం ఒక ఉనికి... ఒకా నొక ఉనికి... అది 'గొప్ప' అనడం లేదు నేను. బాపూజీ కయింటు చలం బ్రాహ్మణ కులం గొప్పదన్ని దాని జోలికొస్తే కాలి దగ్గమవుతారని స్పురింపజేశాడు.

బ్రాహ్మణులు గొప్ప అనే చలం మాటల్ని బాపూజీ తమ స్పందనలో ఉటంకించారు. "రామయ్యే హిందూ విజ్ఞాన చరి త్రను నిష్పక్షపాత బుద్ధితో చదివి వుండినట్లయితే ఈ బ్రాహ్మ ಣತ್ತಮೆ, ಆ ¡ಏತ್ಯೇಕತೆ, ಆ ಫೆದಭಾವಮೆ ¡ಬಾహ్మణ తప్పో ¡ಏಯ త్నాలకు, ఆధ్యాత్మిక ఆశయాలకు ఆ శుచిత్యమే, ఆ ఆచారమే యెట్లా అవసరమ్లె, ఎన్నడూ యే దేశీయులూ అందుకోలేని ధర్మాన్నీ, కళనూ, జీవితాన్నీ, సూక్ష్మ వేదాంత రహస్వాల్సీ; యోగ మంత్ర శక్తుల్నీ తమకే గాక, యేనాడో లోకాన్నంతా ఉద రించగల ఆత్మ తత్వాల్స్ సాధించేందుకు బ్రాహ్మలకి ఎట్ సహాయపడ్డవో తెలుసుకుని వుండును. ఏమైతేనేం, యీ ఇన్సిరి యారిటీ కాంప్లెక్స్త్ నేత్రానందమైన కాలంలో, ఎట్లా అంత కన్న ఔన్నత్యాన్ని ప్రయత్నించగలడు రామయ్య! Creature

ಅಯ್ಯಯ್ಯಾ, ಅವಿ చಲಂ ಮಾಟಲೆ!

of the times". ఇందులో వున్న డ్రపతి 'చారిత్రక' విశేషమూ తిరస్కరణీయమే. ఈ మాటల తరువాత, చలానిది 'బాహ్మణ కులానుకూలవాదం' కాదని బాపూజీ అనగూడదు. ఆ యొక్కటి తప్ప అనడం కూడా కుదరదు. ఇంకా వున్నై.

్రబాహ్నణులో వుండే కొన్ని మూఢత్వాలను చలం ఈ కథలో విమర్శించిన మాట నిజమే. వారి 'ఆత్మౌన్నత్య' భావనని కోప్ప డిన మాట నిజమే. అవి వారి ప్రగతికి అడ్డు పడుతున్నవనే భావనతో చెప్పినవే. మంచిదే. అవే వారిని గొప్ప వారిని చేశా యని చలం చెప్పాడు. ఆ 'భేదభావం' వల్లనే వాళ్లు ఏవేవో

బాపూజీ ఏమంటున్నారు?: "బాహ్మణీకం నవలలో, ఈ ఘట్మాన్ని చలం వర్ణించినప్పడు, ఆ తగలబడడం 'బ్రాహ్మణీ కప్ప మహిమ వల జరిగిందని' రచయిత ఏ మాటలు చెప్ప లేదు. ఇవి చలం మాటలే అనడం అన్యాయమైన అపార్ధం... ్రబాహ్మణీకపు మహిమ వల్ల అనే మాటలు లేనే లేవు."

కథలో చలం మాటలివి: "ఈ లోకపు సంకుచిత వాసనల్సి-శరీర స్వల్ప బంధనాల్స్ తెంచుకున్న ఆమె (సుందరమ్మ) ఆత్మ అత్మికమించి- వూర్వ లోకాల జ్వలించే మహా శక్తులతో-బ్రాహ్మణ తేజస్సుతో సంబంధం కర్పించుకుంది.... (రామయ్య)

హారర్ కథల్లో ఆఖర్ప సమస్య సాల్య్ అయ్యేది సైకాలజిస్తు వల్లనా, మంత్రగాడి వల్లనా అనే సందేహాన్ని అలా వుంచేస్తాడు రచయిత. ఒకేసారి హేతువాదుల్ని, భూతవాదుల్ని ఆకట్టుకో డానికి అదొక స్టాండర్మ ముగింపు. 'బ్రాహ్మణీకం' అలా ఎందు క్కాదు? చలమంటే మనకు అభిమానం కనుకనా? మన బిడ్డ చేస్తే చిలిపితనం, మంది బిడ్డ చేస్తే తులువతనమా?

సాధించారని అన్నారు. అదే బ్రాహ్మణేతర కులాల గురించి చెబుతూ... రామయ్య నాయుడి (విపరీత) మనస్త్రత్వానికి "రామయ్య పూర్వ చరిత్ర, అతడి పూర్వుల మృత చరిత్ర కారణం" అన్నాడు. అది అతడి వ్యక్తిగత బలహీనత కాదు. ఆ కులం యొక్క బలహీనత. రామయ్యది పొలాల్తో కష్టపడిన చరిత్ర. అది మృతం, క్రౌర్యం ఎట్బెట్రా. చలం ఉగ్గడించే వాళ్లది అలా కష్టపడని చరిత్ర. అది గొప్ప చలానికి. కథలో ఆ ನಾಯಂತಂ ರಾಮಯ್ಯ ನಾಯುಡು ಮಂದುಲ షాపులో ఎందుకు కూర్పున్నాడట? రామయ్యకు "మందుల దగ్గర కూచోడం అల వాటయిపోయింది. అది అతని తప్పు కాదు. ఇంకా గవళ్ల స్వేచ్చ అలవాట్లని మరిచిపోలేని అతడి భార్య తప్పు". ఆమె ెస్వేచ్చ అలవాట్లేమిటో గాని, ఈ వాక్యాలు ఆమెకు కాంప్లి మెంటు మాత్రం కాదు. చలంలోని ఈ కోణానికి ఆనాటికి మన సమాజంలో మార్క్రిజం లేకపోవడం కారణమని బాపూజీ అన లేరు. శ్రీశ్రీ 'మహా ప్రస్థానం', ఈ కథ దాదాపు ఒక కాలానివే.

ఇంకో కాలు వెనక్కి వేశాడు. ఆమె కళ్లలోంచి జ్వలించే వెలు గును భరించలేక భగ్గున మండిపోయినాడు. నిలువునా కాలిపో యినాడు. భస్తమైనాడు. వెనుకనే మండే దీపం అతని పంచ కంటుకుందా? అతని శరీరం లోంచి-కాళ్ల మధ్య నించి లేచిందా మంట.బాహుణ కడపటి మహతం బాహుణీకం. ఈ కలి యుగాన సుందరమ్మతో అంతమైంది"

పాఠక మహాశయా! బి.ఆర్. బాపూజీ ఏం చెప్పారో, చలం ఏమన్పాడో చూశారుగా? ఈ వర్షనల్తోని 'బాహ్మణ తేజం', 'బ్రాహ్మణ కడపటి మహత్వం', 'బ్రాహ్మణీకం' ఇవేవీ నా మాటలు కావు. దీపం పంచెకంటుకునే దగ్గర చలం ఒక ప్రశ్నా ర్థకం వుంచారు. అక్కడది ఎందుకుంది? దీపం అంటుకోడం అనే ప్రమాదం వల్లనే రామయ్య కాలిపోలేదని, ఇందులో వేరే ఫ్యాక్టర్స్ వున్నాయనే స్పురణ ఇవ్వడం చలం ఉద్దేశం. ఆ వేరే ဆုရှင့်၌ 'ဨာဘွန္ဓါ်ဇဝ သဘဇဇဝ'.

హారర్ కథల్లో ఆఖర్న సమస్య సాల్స్ అయ్యేది సైకాలజిస్టు

వల్లనా మంత్రగాడి వల్లనా అనే సందేహాన్ని అలా వుంచేస్తాడు రచయిత. ఒకేసారి హేతువాదుల్పి, భూతవాదుల్పి ఆకట్ముకోడా నికి అదొక స్టాండర్లు ముగింపు. 'బ్రాహ్మణీకం' కథ అలా ఎందుక్కాదు? చలమంటే మనకు అభిమానం కనుకనా? మన

బిడ్డ చేస్తే చిలిపితనం, మంది బిడ్డ చేస్తే తులువతనమా? నా వ్యాసం శీర్షికలో 'ఒక భావుకుని డైలెమా' అన్న మాటను బాపూజీ తప్పు పట్టారు. చలం మీద నిరారణలు చేశాను కాబటి 'డైలెమా' అనగూడదన్నారు. నా 'డైలెమా' కేవలం చలా నికి సంబంధించినది కాదు. అసలా వ్యాసం చలం మీద కాదు. 'ఆత్మ' తదితర అంశాలెన్నిటి విషయంలోనో నేను ఇదమిత్తంగా తేల్పుకోని సంగతులున్నాయి. ఉదాహరణకి 'Religion is the sigh of the oppressed creature, the heart of a heartless world, and the soul of soulless conditions. It is the opium of the people'. అనే మార్క్ మాటలోని 'సోల్' ఏమిటో నాకు స్పష్టత లేదు. ఆ రకం జిజ్జా సతో చేసే అధ్యయనం పలుమార్లు మతం, కులాల వద్దకు తీసుకెళ్ళోంది. భారతం అంటే నాకు చాల అభిమానం. స్రపం చంలో మరెక్కడా అంత గొప్ప ఎపిక్ స్టోరీ లేదని అనుకుం టాను. అందులో అడుగడుగున వచ్చే గోబ్రాహ్మణ పూజ అంటే పరమ అయిష్టం. ఈ నొప్పి నా వ్యాసంలో వుంది. వీటన్నిటినీ

కలిపి 'ఒక భావుకుని డైలెమా' అన్నాను. ఔను, బ్రాహ్మణీకం నవలలో చివరి భాగాన్నే తీసుకున్నాను. ఒక బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక వుద్వమం మనిషి చచ్చిన కుక్క చావు వ్యాసంలో నాకు ముఖ్యం. అతడి సృష్టికర్త అతడికొక కుక్క చావును కేటాయించి, దానికి బాధ్యతను ఐడియాలజీకి కేటా యించాడు. రామయ్య వచ్చింది కథ చివర్లోనే. "మహిషాసుర మర్ధని మొదలయినవి అవి రామయ్య నాయుడి ఊహలు' అంటారు బాపూజీ. ఔను, అవి అతడి ఊహలని మనకు చెబు తున్నది చలం. ఆమెలో 'బ్రాహ్మణ తేజా'న్ని చూసిందీ, చూపిం చిందీ చలం. సైద్ధాంతికంగా, మానసికంగా బ్రాహ్మణ వ్యతిరేకి అయిన రామయ్యకు సుందరమ్మలో బ్రాహ్మణ తేజం ఎలా కని పిస్తుందో, అతడి దృష్టిలో ఆమె మహిషాసురమర్ధని ఎలా అవు తుందో నా ఊహలకతీతం.

్రబాహ్మణీకం అంటే బ్రాహ్మణ కులజులు అని కాదు. బ్రాహ్మ ణవాదాన్ని ఇష్టపడే వారని అర్థం. వారిని వ్యతిరేకించాలి. ఇంకా అలా వుండిపోవడానికి వాళ్లకి లేని సిగ్గు వాళ్లను వ్యతిరేకించ డానికి మనకెందుకు? విరుద శక్తుల మధ్య ఘర్షణ తప్ప కాదు. లెజిటిమేట్ ఘరణను ద్వేషమనడం తప్పు. మనిషిని మనిషి ద్వేషించని లోకం కోసం పాటు పడదాం.

■ ಪಾವ್ಫಾರ್ಡ್ರ

hrkkodidela@gmail.com

'అక్టరనివాళి' కవితా సంకలనం

'నేటినిజం' దినపత్రిక సంపాదకుడు బైస దేవదాసు ఆధ్వర్యంలో వెలువడిన తెలంగాణ అమరవీరుల స్పృతి కవితా సంకలనం 'అక్షర నివాళి' ఆవిష్కరణ సభ నేటి (జూన్ 6) సాయంత్రం 6.15గంటలకు హైదరాబాద్లోని రవీంద్ర భారతి కాన్ఫరెన్స్ హాల్లో జరుగుతుంది. కె.వి.రమణాచారి ముఖ్య అతిథిగా హాజరై పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తారు. అల్లం నారాయణ సభాధ్యక్షత వహిస్తారు.

- డా. పోరెడ్డి రంగయ్య

'దీ్ప కూటమి' కవితా సంపుటి

అనంతు కవితా సంపుటి 'దీ్సప కూటమి' జూ512 ఆదివారం సాయంత్రం 6గంటలకు గోలైన్ డైషోల్డ్, హైదరాబాద్లో ఆవిష్ణతమవుతుంది. పుస్తకాన్ని గొట్టముక్కుల స్టామాజ్యలక్ష్మీదేవి ఆవిష్కరిస్తారు. సభకు అంబటి సురేంద్రరాజు అధ్యక్షత వహిస్తారు. తొలి స్థపతిని రావు బాలసరస్వతీ దేవి స్వీకరిస్తారు. మహెజబీన్, నామాడి శ్రీధర్, విమల, పెద్ది రామారావ్లు

- [పేమలేఖ ప్రచురణలు

బి.ఎస్. రాములుకు పురస్కారం

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావ దినోత్సవం సందర్భంగా కొత్తగా ప్రవేశపెట్టిన సాహితీ పురస్కారాన్ని 'తెలంగాణ సాహిత్య పరిషత్తు' వారు బి.ఎస్. రాములుకు అందజేస్తున్నారు. కార్యకమానికి సి. నారాయణరెడ్డి సభాధ్యక్షత వహిస్తారు. కె.వి. రమణాచారి, ఎల్లూరి శివారెడ్డి విశిష్ట అతిథులుగా హాజరవుతారు. ఈ కార్యకమం జూన్ 8, బుధవారం, సాయంత్రం 6గంటలకు, తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తు హాల్, తిలక్రోడ్, బొగ్తులకుంట, హైదరాబాద్లో జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంగా నిర్వహించే కవి సమ్మేళనంలో ప్రముఖ కవులు పాల్ఫొంటారు.

- డా. జె. చెన్నయ్య